

FILIPIDEᵐ

Yá pᵐ kú láε bee guuᵐ

Báapua bùsu wéle séia pᵐ Pᵐlu baonakpau ᵐ wí me Filipi, Lomadeᵐ bùsu zi pᵐ wí me Masedoni guu. Bùsupi ku Gelesi bùsu gugbāntoo oie. Pᵐlu wéleεεa gēn plaade guu ᵐ à Yesu gālipi dàaleu (Zin 16.12-40). Wè dasiᵐ gbea, gᵐᵐ pᵐ a de dakpeuna ũ, ᵐ à lápi kè Filipideᵐne ní nᵐsemendoo. Ale ní sáaukpa an gba pᵐ aa kpàsáε gᵐᵐ pᵐ Epafᵐdi lé mᵐ a gwai. A mᵐ le gᵐᵐ bee sᵐ a ku yā'ia guue. Ale oné lá aa de náaideᵐ ũ Kilisie, aasu to ānabi εεena pᵐ aa kú ní guuᵐ yáᵐ ní sásāo.

Pᵐlu yá dàale à mè (1.1-11) tó a làasookè Filipi Yesudeᵐ yáwa, a pᵐ i ke naε, i Lua sáaukpa ní yá musu. Bee gbea à yá pᵐ a leᵐ bᵐleεkèné. A yá pᵐ a su a le dᵐᵐ, āma àle Lua náaike naa Yesu Kilisiwa (1.12-26). A leᵐdà Yesudeᵐwa aa ze gbāa, aaiᵐ Lua náaike, an lé iᵐ doᵐ, aa nízi busakᵐε, aai zᵐble Luaε lá Yesu Kilisi a zé òbnéwa (1.27-2.18). Wà Yesu Kilisi kua ní aà zᵐo yā'ò le pᵐ Yesudeᵐ i si guu (2.6-11). Epafᵐdi pᵐ Filipideᵐ aà zᵐi ní gbao Pᵐluε ní Timᵐteeo tò leᵐdoᵐ pᵐ Pᵐlu ví ní Filipideᵐ lé deᵐεε (2.19-30).

Bee gbea Pᵐlu òné aa laaika gbé pᵐ aale baonakpa a zéwaᵐzi. A òné aali a kea ke, aali dᵐεka aa yá pᵐ aale yá le. Aa gᵐ lán Yesu Kilisiwa (leε 3). Lápi mᵐde ní leᵐdaamáo ní sáaukpaaᵐ ní fᵐkpaamáᵐε.

Wí me lápie pᵐna lá, asa wà pᵐna yā'ò lápiu sea a daalekíi e a láakliwaε. Pᵐna i bᵐ Kilisi náaikea kíie. N ye nᵐyᵐ pᵐnapí ví sᵐa?

Pɔlu wabikɛa Filipideɔne

¹ Ma Pɔlu n̄ Timɔteeo, wá Kilisi Yesu zòblenaɔ wámɛ wa láɛ bee kè Lua gbé pɔ kú Filipi* naa Kilisi Yesuwaɔne n̄ n̄ gbẽzɔɔ n̄ n̄ dɔnlɛdeɔ. ² Lua wá Mae n̄ Dii Yesu Kilisio gbẽkɛkɛé, aai á gba aafia.

³ Gɔɔ pɔ á yá dòmagu pii, miɔ ma Lua sáaukpaɛ. ⁴ Ma wabikɛa guu pii miɔ wabikɛé ápii n̄ pɔnao, ⁵ ké á ɔ kumano baonakpaa guu za gɔɔ pɔ á mà e n̄ a gbáo yái. ⁶ Má d̄s sáasá, lá Lua z̄i maa dàalɛ á guu, aɔ kɛ, i a midɛ Kilisi Yesu móz̄i. ⁷ A maa ké máɔ á yá k̄ua ápii màa, asa á yá dɔ ma s̄wa. Ma daakpɛun nò, ma zɛa n̄ baonapio a s̄iana bɔa yáin nò, ápii á ɔ ku z̄i pɔ Lua dàmɛɛ a gbẽkɛu guu. ⁸ Mále á bɛɛkɛ ápii, lá má kú Kilisi Yesu s̄o guuwa. Lua mé ma seelade ũ. ⁹ Mi wabikɛé á yeak̄oi àò káfi àò gé d̄sa n̄ wék̄ɛa wásawasao guu, ¹⁰ ké à e yá pɔ maa àò kɛ d̄s, ío ku n̄sɛdɔũdeɔ ũ t̄aaesai Kilisi móz̄i.† ¹¹ Beewa maakɛa pɔ Yesu Kilisi ì m̄oné a liála, wi Lua tɔbɔ, wi aà sáaukpa.

Kilisi mé Pɔlu w̄eni ũ

¹² Gb̄ɛɔ, má ye àò d̄s ké yá pɔ ma le tɛkpà baona gɛa aɛuɛ, ¹³ ɔ sosa kibɛd̄sanaɔ pii n̄ gbé k̄iniɔ d̄è ké Kilisi yái wà ma dai kp̄éu.‡ ¹⁴ Ma daakpɛu yái wá gbé dasideɔ Dii náaikè de yāala, ɔ an s̄dilea k̄afi, aale Lua yā'o gb̄ɛɔne v̄iasai.

¹⁵ S̄ianaɛ, an gb̄ɛɔ ì Kilisi yá waasokɛ denla n̄ wɛdɔak̄ɛo yáiɛ, gb̄ɛɔ s̄o n̄ n̄sɛmaao. ¹⁶ Gb̄ɛ beeɔ ì kɛ n̄ yeamazioɛ, asa aa d̄s ké zɛa n̄ Yesu baokpaaɔ yái ma yeɔ kp̄éu la. ¹⁷ Wɛdɔnɛdep̄iɔ s̄o aai Kilisi

* **1:1** Zln 16.12 † **1:10** 1Kln 1.8 ‡ **1:13** Zln 28.30

yá waasoke denlawεελεα yáie, i ke ní nòεpuao no. Aale e wàε ma kua kpéu taasi káfimεεε. ¹⁸ Yáe yà? Mɔafili guun nò, siana guun nò, apii lé, wàε Kilisi yá waasokeε. Ma pɔ na ní beeo, mé ma pɔ a εa ke na lɔ, ¹⁹ asa má dɔ ké wabi pɔ áε kemεε ní Yesu Kilisi Nisina dɔnleo a to mà bɔ. ²⁰ Ma wé dɔi mé má a náai ví maamaa, ké wí a ma kú yáε guuo. Asa máɔ Kilisi tɔbɔ ma kuau ní sɔo dilea gɔɔpiiε, atɛsa tia, má kún nò, ma gan nò. ²¹ Asa Kilisi yáí má kúí, mé ga demεε ài ũ. ²² Ama tó má kú wēni guu, bee demεε zí àide ũ. Má dɔ lá má seɔ, ²³ má kú plaplaε. Má ye ta màɔ kú ní Kilisio, we maamεε de lakia zàzã. ²⁴ Ama à kù màɔ ku wēni guu á yáie. ²⁵ Bee fɛa vío. Má dɔ ké má gɔ màɔ kúánɔ apii, ké à e gé ae ní pɔnao luanaaikεa guu. ²⁶ Beewa gɔɔ pɔ má εa mɔ á gwai, á á naa Kilisi Yesuwa íandãa zé e maamaa ma yáí.

²⁷ Apii lé, tó ma mɔ á gwai ge mi mɔon nò, à tó á kua kpaafí ní Kilisi baona yáɔ, ké tó máε á bao ma, mà ma á zεa gíúgiú ní ledouo, áε dɛεka ní nòsemendoo baonapi zé yáí. ²⁸ Asu tó á ibεεɔ yáε iwãa ká á pɔao. Bee aɔ dené seela ũ ké aa mipè kaalewa, ápiɔ sɔ bɔa maa. Bee bɔ Lua kíie. ²⁹ Asa Lua á gbá zé à taasike Kilisie, i ke aà náaikεa ado no. ³⁰ Dɛε pɔ á è máε ká yãa§ mé á mà máε ká e tia, á kú dɛε doupi guu.

2

Ziabusaa

¹ Lá á naa Kilisiwa káfia víé, lá aà yeaázi lé tékpaágu, lá á lé dou ní aà Nisinao, lá á kɔ wēna ví ní

sósobio, ² à làasoo doũ ke, á yeakõi iõ doũ ledouĩdeõ ù, pœãdoũdeõ ù. Bee a ma pœ ke na à ke zài. ³ Asu yãe ke denla ge yõõkea yáio. Ziabusaa guu àli kõ da gbia de áziála. ⁴ Gbẽe su làasooke ázia mendo yáwao, aà gbẽpãleõ pœ ke l. ⁵ Aõ nõse pœ Kilisi Yesu vĩ vĩ sõ.

⁶ Aà lua'ia, i gbãa'e a sáaa ní Luaokewao,

⁷ ã à ázia gwea tò à zœke sè,

à gõ gbẽnazina ù à gbẽnazinke sè.

⁸ A ázia bùsa à misĩle e à gè gào,

e gaa lipãakõawa se.

⁹ Ayãmeto Lua aà sè lesĩ,

à tó pœ de tó piila kpàè,

¹⁰ ké tó wà Yesu tó sĩ,

gbépii a kúle* luabe ní tœleõ ní tœle zíeo,

¹¹ gbépii i o Yesu Kilisi mé Dii ù

Mae Lua tœõa yái.

¹² Bee yái ma gbé yenzideõ, lá i ma yãma gœõ pœ má kúanõ, atẽsa lá má kúanõ tiao, àõ á bœa maa lepapa ní viakea Luaeo ní lualuao. ¹³ Asa Lua mé lé zĩke á guu, àle á gba a pœãkea ni ní a kea zéo.

¹⁴ A yápii ke yákũtẽ ní zœao sai, ¹⁵ ké à gõ tàaesai yãesaideõ ù, Lua né sãasaio ù gbãgbẽ sãsãa dõõsaio guu.† A gupuné dũniau lán saanaõwa, ¹⁶ iõ wẽni yá kũa, ké mà e íanadã á yá musu Kilisi mózi. Tó àle ke màa, mi bà pã leõ, mi zĩke pãõ. ¹⁷ Baa tó ma au a tôle á luanaaieka sa'o'i ù, ma pœ na, mé mále pœnakéáõõ ãpii. ¹⁸ Apiõ sõ à pœnake màa, wĩ ke sãnu.

Timõtee ní Epafõdio

* **2:10** Isa 45.23 † **2:15** Iko 32.5

19 N Dii Yesu báaaó má ye mà Timotee zíwá tia, ké mà e á bao ma, ma s̄ i níni. 20 Gbé p̄ wá làasoo doũ á yáó d̄ aà s̄wa síana kuo, aà bàasio. 21 Gbépii zia yá mé ì d̄aaè, i ke Yesu Kilisi yá no. 22 A d̄ó lá Timotee náai ví, à zíkèman̄o baona yá musu lá né ì zíkè ní a maeowa. 23 Tó má a zea d̄ó súsu, má ye mà aà zíwá ḡó. 24 N Dii báaaó mále e má m̄ó á gwai tia mazia.

25 Wá gbēdo Epafōdi, ma zíkēndeeε, mé ma zīgō dee p̄ a aà zì d̄oimale ní p̄ p̄ mále a nid̄o, má è a maa mà aà gbaewáε. 26 Ale á beεke ápii mé aà p̄ yà, ké a aà gyākea bao mà yái. 27 A gyākè síana e à kà gaa, ò Lua aà wēnagwà. I ke aapi ado no, ní mapioε l̄, ké ma p̄sia su z̄ókūo yái. 28 Ayāmeto mále ke kpakpa mà aà gbaewá, ké à wesikōle, á p̄ i ke na, ma n̄s̄e i níni. 29 A gbāakpaaàzi ní p̄na z̄óo naa Diiwa guu. A gbé bee taa kp̄la. 30 A ḡó leε aà ga Kilisi zì yáie. A ḡi a wēnii, ké à e d̄onle p̄ á f̄ó kemεεo kemεε yái.

3

Kilisi d̄sa

1 Ma gbéó, yá p̄ ḡon ke: A tó á p̄ ào na Diiwa. Yá doũ εa oaé zì'ūman̄o, mé a de á aafia ū. 2 A laaika gbēnazin àwalewanaozi. A laaika vāikena p̄ aai ní taitaipiozi!* 3 Wá gbé p̄ wi Lua sísi ní aà Nisina gbāao, wi íanadā Kilisi Yesu guu, mé wilió wázia yá náai vío, wáme wá t̄z̄ōn síandeo ū. 4 Mapi, má zεví mà mazia náaike. Tó gbé lé e á azia náai ví, má

* 3:2 Gal 6.12-13

vī deaàla. ⁵ Ma tōzò ma gɔɔ swaaõde zíε. Isailin ma ũ ia guu, Bēyāmeε bui, Eβelu bui zálala.† Mɔizi ikoyā musu má kú Falisiɔ gāli guu.‡ ⁶ Má āiavi, ma íadà Yesudeɔwa.§ Yākea a zéwa Mɔizi ikoyā guu gbēε i f̄s ma tàae èo. ⁷ Ama yá pó má kūa ài ũ yāa beeɔ gòmεε yá àisai ũ tia Kilisi yái. ⁸ Azaiasa ma yápii d̄ile àisai ma Dii Kilisi Yesu d̄sa pó de a piia yái. Kilisipi yái ma ɔkpà yápiizi b̄isa ũ, ké màɔ aà vī, ⁹ míɔ naawà, mà e màɔ na ní Luao Kilisipi náaikεa yái. Asa Lua lí tó yá b̄r̄n̄ɔ na ikoyādaa yái no, ì to yá b̄r̄n̄ɔ na Kilisi náaikεa yáiε. ¹⁰ Yá pó má yei mé de mà Kilisi d̄s ní gbāa pó à b̄ò gauo, mí taasikεaànɔ, mí ḡɔ laaàwa aà ga guu ¹¹ mí gbasa ḡɔ ḡabɔ ũ.

Pó pó níε yá lea

¹² I ke má lè má kù à p̄εea no, mále yáε ké mà yá pó Kilisi Yesu ma si a pó ũ yái sí ma pó ũ. ¹³ Gb̄éɔ, mi e má s̄i ḡiao. Yá m̄endo mále ke, mi n̄n̄ɔ pó pó kú ma aεɔi, pó pó kú ma kpeɔ làasookεsai. ¹⁴ Mále pó pó ma wé d̄oi ya mà ài pó Lua wá sisiwà musu e naa Kilisi Yesuwa guu. ¹⁵ Wá gb̄é k̄asaaɔ wàɔ làasoo bee vī. Tó á làasoo p̄ale vī, Lua a á wé k̄éé yá bee musu. ¹⁶ Apii lé, lá wá kua kà a léu, wà gé ae zé doūpi guu.

¹⁷ Gb̄éɔ, à ma kea ke* lá wa a taa k̄éé, í wéte gb̄é pó an kua kp̄aaíðɔzi. ¹⁸ Miɔ oé yāa m̄òɔm̄ɔɔ, mé ma ea mále oé tia lɔ ní wé'io, gb̄éɔ ku dasi, an yākea tò aa de Kilisi gaa líwa ibeεɔ ũ. ¹⁹ Aa mip̄e kaalewa, an gb̄eε mé ní dii ũ, wíyā mé ní íandābɔ ũ, d̄unia yá an làasoo Ìɔ kuwà. ²⁰ Wápiɔ s̄s, luabe gb̄éɔn wá ũ, wá

† 3:5 Lom 11.1 ‡ 3:5 Zln 23.6 § 3:6 Zln 8.3 * 3:17 1Kln 4.16, 11.1

wé dɔ Suabana pɔ a bɔ wezi, ɔn Dii Yesu Kilisi ũ. ²¹ A wá m̀è gbãasaiɔ li lá a m̀è gawidewa ní a gbãa pɔ a f̃ to pɔpii misiilɛɔ.

4

Lɛdaama

¹ Ayãmeto ma gbé yenzideɔ, á gbé pɔ mále á beke á de ma íandáɔ pɔ mi pɔnakeɔ ũ, àɔ zea gíũgiũ naa Diiwa guu màa.

² Ma awakpà Evodie ní Sentisio aao ledou ṽi naa Diiwa guu. ³ Mpi s̃o ma zikendee náaide, ma wabikèma, dɔ nɔɛpiɔɛ, asa aa taasikèmanɔ baon-akpaa guu ní Kelemaao ní ma zikendeeɔ. An tó kú àizãna taalau.*

⁴ A tó á pɔ àɔ na Diiwa gɔɔpii. Má òé lɔ, à tó á pɔ àɔ nawà. ⁵ A ázia busa gbépiiɛ. Dii kái. ⁶ Asuli yãe kãakɛo.† Yápii guu à wabike Luawa, í yãgbɛawà, í aà sáaukpa, í á yã'ɔmaɔ oè, ⁷ Lua í á nòse ní á làasoo daé dou naa Kilisi Yesuwa guu. Nòsedaadoupi kè zài, a de gbɛnazina dɔaa.

⁸ Gbéɔ, yá pɔ g̀ɛn ke: Yá pɔ s̃iana ṽi mé a gbia, yá pɔ zɛṽi mé a gbãsi ṽio, yá pɔ na mé a báaa ṽi, yá pɔ maa mé w̃i a sáaukpa, àli làasooke yá beɔwa. ⁹ Yá pɔ má dàdaé á s̃i, yá pɔ á màa mé á èa, à yá beɔ ke, Lua Aafiade iɔ kúánɔ.

Pɔlu Filipide ɔ sáaukpa

¹⁰ Ma pɔ na Diiwa à kè zài, asa á làasoo èa s̃ua sa. A ma yádaa yãa fá, zé i eo. ¹¹ Mi o màa ké mále taasike yáí no, asa má dàda baa lá a de píi,

* **4:3** Bɔa 32.32-33, Soũ 69.28, Dan 12.1, Zia 3.5 † **4:6** Mat 6.25

ma kua kamague. ¹² Má taasi dõ mé má nama dõ. Gɔɔpii gupiiu kãa ge nɔana, pɔdinzi ge pókēsãma, a yãe vīmεε bo. ¹³ Má yápii fõ naa Kilisi pó ì ma gba gbãawa. ¹⁴ N beeo ké á bàa kú ní ma taasikεao, a yãmaakè.

¹⁵ Filipideɔ, á dõ áziawa, ma baonakpaaé káau guu ma bɔa á Masedoni būsuu, Yesu gãlie ɔ kú ní dɔamaleoo, á bàasio. ¹⁶ Baa gɔɔ pó má kú Tesaloni, ‡ a pó pó mále a nideɔ kpàsãmεε de gẽn doa. § ¹⁷ I ke gba mále wεελεo, á ài káfia Lua kíi mále wεελε. ¹⁸ Ma pó pó á kpàsãmεε è, à pà e à dĩa. Epafodi á gbaɔ kpàa, pó m̀a sa. A de sa'obɔ pó a gĩ na Luaε* ì kaaàgu à si ũ. ¹⁹ Ma Lua a pó pó á a ni ví kpáwá pii naa Kilisi Yesuwa guu a àizεε gawide léu. ²⁰ Wàɔ wá Lua wá Mae tɔɔ gɔɔpii! Ami.

²¹ A fɔkpa Lua gbéɔwa pii naa Kilisi Yesuwa. Ma Yesude dee pó wá sãnuɔ fɔkpàwá. ²² Lua gbéɔ fɔkpàwá nípii, atēsa an gbé pó kú Sezaa beo. ²³ Dii Yesu Kilisi gbēkεkεé á nisĩnau.

---

‡ 4:16 Zln 17.1   § 4:16 2Kln 11.9   * 4:18 Bɔa 29.18

Bibeli Luayátaalá **The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria**

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9